

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Всеукраїнська наукова студентська конференція
«Міжнародне право в період
турбулентності міжнародних відносин»

25 жовтня 2024

м. Одеса

Друкується за наказом ректора Національного університету
«Одеська юридична академія» Олега ТОДОЩАКА
(наказ № 3178-44 від 08.10.2024 р.)

Відповідальний редактор

Аракелян Мінас Рамзесович – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор кафедри міжнародного та європейського права, Заслужений юрист України.

Укладачі:

Бехруз Хашаматула Набійович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права.

Бугаєць Альона Сергіївна – асистент кафедри міжнародного та європейського права.

Гриб Анна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Дронов Владислав Юрійович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Форманюк Вікторія Василівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Слісаренко Анастасія Олександрівна – здобувачка вищої освіти 4 курсу факультету судового та міжнародного права.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, які рекомендували матеріали до друку.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, м. Одеса, 65009, вул. Фонтанська дорога, 23. Тел. +38(048)719 8685

«Міжнародне право в період турбулентності міжнародних відносин» : студентська науково-практична конференція, 25 жовтня 2024 р., м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2024. 489 с.

© НУ «Одеська юридична академія», 2024

© Кафедра міжнародного та європейського права НУ «ОЮА»

СЕКЦІЯ № 12

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Журавська Аліна Олександрівна

здобувачка 1-го курсу магістратури

факультету адвокатури та антикорупційної діяльності

Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМАТИКА РЕГУЛЮВАННЯ ОСОБИСТИХ ТА МАЙНОВИХ ПРАВ ПОДРУЖЖЯ У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ

Особисті та майнові права подружжя у контексті міжнародного приватного права є однією з важливих і водночас складних тем. Сімейні правовідносини з іноземним елементом є динамічними, швидко змінюються та переплітаються. Взаємодія національних законодавств, міжнародних договорів та принципів колізійного права створює певні труднощі в регулюванні таких прав.

Дану тему досліджувало чимало українських та закордонних вчених, зокрема О.О. Розгон, О.Г. Турченко, А.О. Кухар, К.А. Казарян та інші. Актуальність даної теми дослідження зумовлена викликами для сучасного міжнародного сімейного права, що потребують класифікації підходів до матеріального регулювання режимів майна подружжя та загальних особистих прав.

Шлюбні відносини регулюються в різних країнах правовими актами сімейного права зі значними відмінностями у матеріально-правовому та процесуальному порядку. Специфіка регламентації сімейно-шлюбних відносин закладається у поєднанні історичних, релігійних та культурних традицій і дає підстави державам з відмінними правопорядками претендувати на врегулювання одних і тих самих відносин, якщо вони ускладнені іноземним елементом [1, с. 147].

У національному законодавстві місце має Закон України «Про міжнародне приватне право», який у певній мірі і регулює особисті та майнові права

подружжя. Так, за ч. 1 ст. 61 цього Закону «подружжя може обрати для регулювання майнових наслідків шлюбу право особистого закону одного з подружжя або право держави, у якій один з них має звичайне місце перебування, або, стосовно до нерухомого майна, право держави, у якій це майно знаходиться» [2].

Важливе значення у регулюванні шлюбно-подружніх відносин з іноземним елементом мають міжнародні договори між Україною та ЄС. Закон України «Про міжнародні договори України» передбачає укладення міжнародних двосторонніх договорів, зокрема про надання правової допомоги у цивільних та подружніх справах [3].

Іноземний елемент у шлюбних відносинах зазвичай проявляється у суб'єктному або об'єктному складі. Передумовами для цього виступають різноманітні прояви глобалізації: інтеграційні та міграційні процеси, культурне взаємопроникнення, економічна лібералізація тощо.

Особисті права подружжя, зокрема і питання шлюбу, розлучення, прав та обов'язків у подружньому житті у різних країнах регулюються відповідними нормами, які можуть суттєво відрізнятися. У свою чергу це може призводити до правових конфліктів та виникнення колізій. Вибір подружжям законодавства не обмежений правом будь-якої країни. У випадку якщо буде встановлено суперечність застосування норм обраного іноземного сімейного права основам правопорядку України, можливо обмеження його застосування з посиланням на несумісність із публічним порядком України [4, с. 102].

Проблематика регулювання особистих та майнових прав подружжя ускладнених іноземним елементом полягає ще й в тому, що нині уніфікація не стала переважним способом регулювання приватно-правових міжнародних відносин і охоплює здебільшого торгівлю й операції, перевезення, розрахунки тощо. Натомість у сімейно-шлюбних відносинах традиційно продовжує панувати спосіб регулювання за допомогою колізійних норм. Ще однією проблемою є необхідність узгодження міждержавних норм про поділ майна, що часто потребує спеціальних договорів між державами [5, с. 54].

Отже, враховуючи викладене вище, можна дійти висновку, що регулювання особистих та майнових прав подружжя в міжнародному приватному праві є складним і багатогранним процесом. Вирішення колізій між різними правовими системами вимагає застосування міжнародних договорів та адаптації національних законодавств. Удосконалення міжнародних механізмів правового регулювання дозволить забезпечити більшу правову визначеність та захист прав подружжя у міжнародних правовідносинах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. А. С. Довгерт Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник / Довгерт А. С. К.: Алерта, 2012. 376 с.
2. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005р. № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
3. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004р. №1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
4. Чепис О. І., Лазорик Є. В. Колізійне регулювання сімейних правовідносин у міжнародному приватному праві: шляхи подолання конфлікту кваліфікацій. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Серія: Право. Випуск № 42. С. 98-103.
5. Пашинський А. П. Правові режими майна подружжя та парних союзів сімейного типу в сучасному міжнародному сімейному праві: монографія / за заг. наук. ред. Менджул М.В. Київ: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2024. 175 с.

Ключові слова: сімейні правовідносини, колізія, іноземний елемент, подружжя, особисті права, майнові права.

Науковий керівник: асистент кафедри міжнародного та європейського Національного університету «Одеська юридична академія» Бугаєць Альона Сергіївна.

«НАМІБІЙСЬКІ ВИНЯТКИ» ЯК ФОРМА ВИЗНАННЯ АД НОС В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....	360
Пайда Юліанна	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО МИРНОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СПОРІВ.....	364
Плавніцька Каріна Русланівна	
ПРОБЛЕМАТИКА ДЕЛІМІТАЦІЇ КОНТИНЕНТАЛЬНОГО ШЕЛЬФУ В ЧОРНОМУ МОРІ.....	369
Чернов Олександр Миколайович	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРІШЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ СПОРІВ МІЖНАРОДНИМ СУДОМ ООН.....	373
СЕКЦІЯ № 12. МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО.....	377
Журавська Аліна Олександрівна	
ПРОБЛЕМАТИКА РЕГУЛЮВАННЯ ОСОБИСТИХ ТА МАЙНОВИХ ПРАВ ПОДРУЖЖЯ У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.....	377
Мамедова Айан Фізулі кизи	
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СПАДКОВИХ ВІДНОСИН.....	380
Омельченко Анна Сергіївна	
КОЛІЗІЙНІ АСПЕКТИ ОПІКИ ТА ПІКЛУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.....	384
Сень Дар'я Романівна	
ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ СПАДЩИНИ УСКЛАДНЕНЕ ІНОЗЕМНИМ ЕЛЕМЕНТОМ В УКРАЇНІ.....	388
Храмченкова Марія Вадимівна	
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНОЗЕМНОГО ПРАВА В НАЦІОНАЛЬНИХ СУДАХ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	392
СЕКЦІЯ № 13. ВІДНОСИНИ УКРАЇНА – ЄС.....	396
Власюк Анастасія Вадимівна та Даниш Аліна Віталівна	
СПІВРОБІТНИЦТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА УКРАЇНИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ.....	396
Воробйов Олег Геннадійович	
СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС.....	400
Гресько Богдана Юріївна	
СПІВРОБІТНИЦТВО МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ В КОНТЕКСТІ АГРЕСІЇ РФ.....	403